

Праз пакаленні – да вёскі будучага

Астрамечава адкрывае новую старонку свайго славутага летапісу

Больш за 500 гадоў існавання тут змянілася шмат пакаленняў. У кожнага быў свой лёс, свае шляхі-дарогі. Гісторыя вёскі і яе насельнікаў захоўвае шмат цікавых фактаў, падзей, легенд. Але даўніна і ёсць даўніна. Сёння старажытная вёска ўпэўнена глядзіць у будучае, мяркуе, разважае, плануе, як жыць, каб перапляценні гадоў і праца пакаленняў стварылі яшчэ не адну паспяховую старонку астрамечаўскага летапісу...

Гэта гісторыя...

Ёсць у Астрамечаве невялічкі музей, дзе сабраны артэфакты не зусім яшчэ забытага часу. Там і давялося пазнаёміцца з вучаніцай другога класа мясцовай сярэдняй школы Кацяй Сянько. Дзяўчынка села за кросны, і мне падалося, што праз тоўшчу гадоў бачу, як працуе на гэтай своеасаблівай ткацкай «фабрыцы» нехта са старажытных астрамечаўцаў, вырабляючы палатно для вопраткі...

Калі я спытаў у Каці, што яна ведае пра вёску, дзе жыве, то не разлічваў пачуць, як звычайна ад дзяцей малодшага ўзросту, нейкі дакладны адказ. Аднак дзяўчынка парушыла мае чаканні адным трапным словам: «Гісторыя».

Сапраўды, Астрамечава – гэта ў першую чаргу гісторыя. Падумалася, што з прафесіяналізмам у настаўнікаў мясцовай школы ўсё ў парадку, калі яны здольны прывіць сваім вучням любоў і цікавасць да родных мясцін. Знакаміты рускі пісьменнік Леў Талстой у свой час таксама працаваў настаўнікам – выкладаў геаграфію. Дык вось, у першы дзень вучобы ён не марнаваў дзяцей у цесным класе, а выводзіў у поле, знаходзіў самы высокі пагорак і там казаў хлопчыкам і дзяўчынкам:

– Вы спачатку павінны ведаць усё пра сваю вёску і пра іншыя, якія размясціліся наўкол, а потым ужо спазнаваць увесь свет і яго сакрэты.

Як і яе юныя аднавяскоўцы, Каця Сянько можа ганарыцца, што нарадзілася ў Астрамечаве, месцы з такой цікавай і багатай спадчынай. Так, кожная беларуская вёска мае сваю гісторыю. Але раней лёс гэтых паселішчаў быў амаль аднолькавы. Яго вельмі трапна апісаў у вершаваных радках яшчэ ў 1909 годзе Янка Купала:

*Курныя аконцы –
Каб святла хоць трошкі:
Гэта нашы хаты,
Хаты нашай вёскі.*

*Карчмы ды астрогі,
Крыжыкі, бярозкі:
Гэта наша доля,
Доля нашай вёскі.*

І Астрамечава калісьці было такім. Але мінулі стагоддзі, і гэты куток нашай малой радзімы непазнавальна змяніўся. І толькі паданні ды легенды вяртаюць нас у сіваю даўніну. Адна з іх распавядае, што даўнім-даўно ў аднаго польскага караля служыў доўгі час кухарам нехта Астраміч. Кароль вельмі цаніў яго за

майстэрства гатаваць мудрагелістыя стравы. Але аднойчы той папрасіўся на спачынак.

– Як жа я без цябе, Астраміч? Хто ж мне такія стравы гатаваць ды выпякаць будзе? – запытаўся кароль.

– Не бойцеся, ваша каралеўская вялікасьць, добрую змену пакідаю. Сына свайго. Усё жыццё ён побач са мною быў, глядзеў, вывучаў старанна, вопыт пераймаў. Вам яго пакідаю. А дачку з сабой забіраю. Трэба ж некаму і мяне даглядаць, адпусціце, ваша каралеўская вялікасьць.

– Добра, кухар. Згодны. Ідзі сабе, адпачывай гэтую ноч у палацавым памяшканні. Падумай лепей, куды пойдзеш. Дзе скажаш, там табе і загадаю зямлі да дзясятага калена намераць. І яшчэ шляхецтва за бездакорную службу дарую. Ідзі, чалавеча, адпачывай, ды назаўтра прыходзь да мяне.

У апошнюю ноч кухар ніяк не мог заснуць і пачаў блукаць па старым парку. Там ён падслухаў, як нейкія людзі апавядалі пра вялікія каштоўнасці, а план, дзе скарб знаходзіцца, схавалі ў дупле дрэва. Астраміч выцягнуў тую паперку, ужо ў пакоі вывучыў яе, а раніцай папрасіў у караля зямлі, на якіх, згодна з планам, і было схавана золата. Кароль яму не адмовіў.

Астраміч на багацці новыя палацы пабудаваў, жывёлы мноства завёў. Наняў парабкаў. Аднак шчасце было кароткім. Аднайчы ноччу парабкі ўварваліся ў пакой Астраміча, прыставілі да горла нож і пачалі дапытвацца, дзе скарб ляжыць. Не дапыталіся. Забілі старога, а дачку – павесілі. Потым, сляды замятаючы, падпалілі ўсё. Толькі памяць вусная і засталася ў выглядзе паселішча, якое назвалі Астрамечавам.

Паводле іншых паданняў, назва пайшла ад спалучэння слоў «востры меч». Ён быццам бы быў галоўнай зброяй, з дапамогай якой абараняліся жыхары ад нападаў ворагаў. Ёсць меркаванне, што тут маглі адбывацца сутычкі паміж ваярамі Навагрудскага і Валынскага княстваў.

Усе гэтыя гісторыі – таксама скарб вёскі...

Культурная спадчына

Яшчэ адзін вельмі каштоўны экспанат культурнай спадчыны – «Астрамечаўскі рукапіс», добра вядомы не толькі ў Беларусі, але і за яе межамі. Гэты музычны помнік адшукаў Адам Мальдзіс, доктар філалагічных навук, літаратуразнавец, гісторык і пісьменнік. У час навуковай камандзіроўкі ў Польшчу ў адной з рэлігійных кніжак яму на вочы трапілі нейкія паперкі з нотамі, на якіх было напісана, што яны з Астрамечаўскай царквы.

Нотны рукапіс памерам 64 старонкі – сапраўдны музычны помнік бытавой музыкі XVI–XVII стагоддзяў. У далейшым яго сталі называць Астрамечаўскім. Аднак спачатку ён быў... «Полацкім сшыткам». Справа ў тым, што вёска з такой назвай ёсць яшчэ і каля Полацка. Фактычна назва «Полацкі сшытак» зафіксавалася ў Беларусі з лёгкай рукі беларускіх выканаўцаў старажытнай музыкі, якія пасля азнаямлення з матэрыялам узялі яго ў свой рэпертуар і вырашылі даць нотам полацкую радаслоўную. І толькі потым высветлілася, што рукапіс паходзіць з брэсцкага Астрамечава. Сёння творы з «Астрамечаўскага рукапіса» – каштоўныя партытуры для беларускіх, польскіх і нямецкіх музыкантаў.

На думку Адама Мальдзіса, «Астрамечаўскі рукапіс» было б нядрэнна хо-

▲ Вучні Астрамечаўскай СШ (злева направа) Ілья Кажаноўскі, Каця Сянько і Ліза Кабяк асвойваюць кросны

▲ Дырэктар
ААТ «Астремечава»
Алег Антонавіч Бурак

раша выдаць, і ён стане сапраўдным гонарам Беларусі. «Трэба хадайнічаць, каб астремечаўскія гістарычныя помнікі ўзяла пад сваю апеку ЮНЕСКА. А гэта ўжо асаблівы статус еўрапейскай спадчынай каштоўнасці», – лічыць навуковец.

Яшчэ ў Астремечава знаходзіцца бібліятэка імя Ф.Ф. Паўленкава – адна з найстарэйшых у краіне, ёй больш за 110 гадоў. Вядомы выдавец пажадаў, каб яго капітал быў выкарыстаны для стварэння бясплатных бібліятэк у вёсках. З 1901 па 1911 год на тэрыторыі Расійскай імперыі было адкрыта дзве тысячы такіх бібліятэк. Адна з іх – у Астремечава. Першыя 100 кніг былі дастаўлены сюды з асабістай бібліятэкі Паўленкава. Асобныя экзэмпляры захаваліся да гэтай пары.

Стваральнікі новага

Астремечаўцы любяць сваю вёску. Нават блізкасць Брэста не спакушае пакідаць родныя мясціны дзеля жыцця ў вялікім горадзе. Гэтая адданасць малой радзіме і дапамагла жыхарам стварыць адно з найбуйнейшых і паспяхоўных сельскагаспадарчых прадпрыемстваў Беларусі. У 1982 годзе з чатырох эканамічна адсталых гаспадарак Брэсцкага і Камянецкага раёнаў на базе былога калгаса «Памяць Лыча» стварылі калгас-камбінат. Такое

вялікае прадпрыемства было неабходна, каб забяспечыць кармамі комплекс па адкорме і вырошчванні 10 тыс. галоў буйной рагатай жывёлы.

Узбуйненую гаспадарку ўзначаліў славуты сёння Аляксей Сцяпанавіч Скакун. У адной са сваіх кніг, прааналізаваўшы крокі па станаўленні сельгаспрадпрыемства, ён умоўна вылучае этапы і называе іх «нэпамі». Першы «нэп» – навядзенне элементарнага парадку ва ўсіх звёнах вытворчасці. Другі – новая эканамічная палітыка, калі аплата стала цесна ўвязвацца з працоўнай дысцыплінай і канчатковымі вынікамі. Праца становілася больш механізаванай, моладзь перастала масава ад'язджаць у горад, многія заставаліся ў родных мясцінах. Пачалося ўзвядзенне сучаснага жылля, мяняўся побыт вяскоўцаў, іх лад жыцця.

Наступны астремечаўскі «нэп» – гэта навукова-эканамічны прагрэс. Паводле сцвярджэння Скакуна, у канцы XX стагоддзя развіццё любой вытворчасці магчыма толькі ў гармоніі з навукай і высокімі тэхналогіямі. Яно і зразумела, у гаспадарцы, якую ўзначальваў доктар эканамічных навук, да навукі павінна быць асаблівае стаўленне. Скакун любіў паўтараць сваю формулу: «Чым менш будзе прыкладзена інтэлекту, тым больш спатрэбіцца рэсурсаў і энергіі». І працягваў: «Калі як след раскінеш мазгамі, не палянуешся зазірнуць у літаратуру, то заўсёды знойдзеш, дзе сэканоміць».

Чацвёрты «нэп» – новая экалагічная палітыка, якая дала магчымасць выпускаць экалагічна чыстую прадукцыю. Дарэчы, ААТ «Астремечава» мае цэлую сетку падсобных вытворчасцей. Працуюць цэхі па вырабе соку і чыпсаў з яблыкаў уласнага саду. Пакупнікі шукаюць у краме малако, вяршкі гандлёвай маркі «Астремечаўскае». І гэтым брэндам вытворцы надзвычай даражаць...

Выдатны аграрый член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук А.С. Скакун пасля таго, як адзначыў 70-годдзе, пакінуў пасаду кіраўніка «Астремечава». Эстафету ў яго прыняў не менш

таленавіты, як цяпер ужо стала зразумела, гаспадарнік – Алег Антонавіч Бурак. Як і Скакун, ён родам з вёскі Дастоева – радзімы продкаў пісьменніка Ф. Дастаеўскага. Што ўразіла мяне ў гэтым чалавеку, дык гэта разважлівасць, памяркоўнасць, нейкі душэўны спакой.

Яму ў спадчыну засталася вельмі вялікая гаспадарка – акцыянернае таварыства з доляй дзяржавы 52 %. Тут 10,5 тыс. гектараў сельгасугоддзяў, 8 тыс. – ворыва, больш за 15 тыс. галоў буйной рагатай жывёлы. Асноўная грашовая выручка – 65–68 % – паступае ад жывёлагадоўлі. Гаспадарка займаецца зверагадоўляй, у тым ліку мае цэх па пашыве адзення з футра норак, мае 27 гектараў саду, ёсць будаўнічы камбінат, цэх па перапрацоўцы жывёлагадоўчай прадукцыі, уласны гандаль. Апроч таго, на бясплатнай аснове дзейнічае конна-спартыўная школа, для дзяцей працуе школа мастацтваў, а дарослых прыхільнікаў самадзейнай творчасці яднае народны музычны калектыў «Астрамечаўскія Лявоны».

У ААТ «Астрамечава» працуюць 800 чалавек, сярэдняя заробатная плата па выніках 2017 года – 880 рублёў, сярэдні заробак механізатараў – больш за 1000 рублёў. Даволі цікавыя факты: «Астрамечава» не бярэ крэдытаў. А яшчэ некалькі гадоў таму гаспадарка набыла стратнае тады ААТ «Брэсцкае марожанае», на якім цяпер перапрацоўваецца магутны вал астрамечаўскага малака. Дарэчы, гэта адзіны ў краіне выпадак, калі сельскагаспадарчае прадпрыемства стала ўладальнікам прамысловага, а не наадварот.

Задаю пытанні кіраўніку:

– Алег Антонавіч, у Скакуна было некалькі этапаў «новай эканамічнай палітыкі». А што цяпер?

– Мы стараемся жыць па законах эканомікі. Нічога лепшага ніхто не прыдумаў. Кожны павінен займацца сваёй справай. З вялікай аддачай і душою...

– Як ставіцеся да ідэі стварэння тут, у Астрамечаве, «вёскі будучага»? Памятаеце, на вялікай рэспубліканскай нарадзе па пытаннях эфектыўнага развіцця

▲ Жанна Кібак раскрывае шкуркі норкі для пашыву футра

АПК кіраўнік дзяржавы даручыў пачаць рэалізацыю пілотных праектаў у кожнай вобласці.

Алег Антонавіч хітравата прыжмурыў вочы, падумаў і даў даволі нечаканы адказ:

– А яна ўжо тут была пабудавана. Менавіта ў 1980-я гады Астрамечава на фоне іншых населеных пунктаў не толькі Брэстчыны, але, мабыць, усёй Беларусі выглядала як маленькі гарадок з усімі яго прыкметамі: добрыя па тых мерках

▼ Трэнер-інструктар конна-спартыўнай школы Алена Калянковіч

▲ Ідзе адгрузка соку

дамы, заасфальтавання вуліцы, на якіх былі святлафоры і таксафоны...

Трэба адзначыць, што ідэя зрабіць вёску іншай, больш камфортнай для пражывання людзей, сапраўды нарадзілася ў СССР яшчэ ў мінулым стагоддзі. Выйшла спецыяльная пастанова ЦК КПСС і Савета Міністраў, якая прадугледжвала вызначыць некалькі гаспадарак краіны, здольных распачаць і ажыццявіць такую справу. Пазней у кагорту гэтых населеных пунктаў трапіла і Астреме-

▼ Вадзіцель Аляксей Пашкевіч

чава, дзе пачалі будаваць вёску XX стагоддзя.

Цяпер на першы план выходзяць больш высокія стандарты. І тое, што ў краіне вызначана шэсць населеных пунктаў, у якіх плануецца зрабіць самыя сучасныя ўмовы для пражывання людзей, а затым пашырыць гэты вопыт па ўсёй Беларусі, ідэя правільная. У першую чаргу змяненні закрануць вясковую інфраструктуру: гандаль, медыцынскае абслугоўванне, забеспячэнне якаснай вадай і г. д. Але галоўнай застаецца праблема працаўладкавання вяскоўцаў. Кожны павінен мець рабочае месца і дастойную зароботную плату. На жаль, сёння не ўсе жыхары Астремечава забеспечаны працай – некаторыя ездзяць у Брэст.

Алег Антонавіч задумваецца, затым згаджаецца, што выбар менавіта Астремечава як «вёскі будучага» мае свае перавагі. Населены пункт з багатай гісторыяй знаходзіцца на перакрываванні важных шляхоў, блізкасць такіх аб'ектаў, як Брэсцкая крэпасць, Камянецкая вежа, Белавежская пушча, Брэст, зрабляць яго яшчэ больш прывабным для турыстаў.

Але ж у А.А. Бурака свой погляд на этапы ажыццяўлення ідэі. Ён лічыць, што пачынаць трэба з вырашэння зладзённых праблем: адрамантаваць дарогі, наладзіць больш якаснае бытавое абслугоўванне, зрабіць так, каб школа працавала не ў дзве, а ў адну змену, стварыць больш спартыўных пляцовак для моладзі. «І толькі потым варта пачынаць маштабныя пераўтварэнні», – гаворыць Алег Антонавіч.

З кіраўніком сельгаспрадпрыемства мы пабывалі на розных гаспадарчых аб'ектах. Усюды ён шчыра размаўляў з людзьмі, цікавіўся іх настроем. Ubачыўшы новенькі МАЗ, з радасцю дзеліцца сваімі думкамі:

– На ім працуе адзін з лепшых нашых вадзіцеляў – Аляксей Пашкевіч. Новую машыну атрымаў нядаўна і цалкам заслужана...

У размове з Аляксеям даведваюся: як і бацька, які тут шчыруе механізатарам, ён звязан свой лёс з роднай вёскай. На

ферме ў гаспадарцы працуе і яго жонка Людміла.

Мы едзем па вуліцах Астремечава. Алег Антонавіч распавядае пра сваю сям’ю, дзяцей. Іх у яго трое: старэйшы сын выкладае гісторыю ў мясцовай школе, сярэдні і дачка – яшчэ студэнты вышэйшых навучальных устаноў.

Раптам мой суразмоўца кажа:

– У нас нібыта дзве вёскі ў адной, – і паказвае на двухпавярховыя дамы. – Гэта вёска бацькоў, яна створана ў 1980-я гады.

Затым Алег Антонавіч кідае позірк на шэраг прыгожых катэджаў і працягвае:

– А гэта сучаснае Астремечава – вёска дзяцей. Можа і добра, што задумалі абнавіць вёску, яшчэ лепш будуць жыць у ёй унукі...

Заўтра нараджаецца сёння

На вачах у Каці Сянько і яе равеснікаў, якім, мабыць, ніколі не давядзецца працаваць на старадаўніх кроснах дзеля забеспячэння сябе вопраткай, нараджаецца «вёска будучага». А пачатак гэтай справе быў пакладзены на рэспубліканскай нарадзе ў Копысі Аршанскага раёна. Прэзідэнт Беларусі А.Р. Лукашэнка выступіў тады з ініцыятывай стварыць тут населены пункт новага тыпу. Калі гэта было зроблена, кіраўнік дзяржавы развіў сваю ідэю – зрабіць так, каб у кожнай вобласці краіны была такая вёска. На Брэстчыне выбралі менавіта Астремечава.

Актыўны ўдзел у распрацоўцы праекта новых пераўтварэнняў прымае галоўны архітэктар вобласці Аляксандр Уладзіміравіч Жаркоў. З дзяцінства Аляксандр меў прагу да ведаў, таму і сярэдняю школу, і Брэсцкі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт скончыў на выдатна. У ліку пяці выпускнікоў ВНУ быў запрошаны ў сталіцу на прэзідэнцкі баль. Затым 13 гадоў працаваў архітэктарам у СП «Санта Імпэкс Брэст» ТАА. Ідзі, якія ён там увасобіў, зацікавілі абласныя ўлады – Жаркова запрасілі ўзначаліць архітэктурную службу Прыбужжа. І адрозненне – вельмі цікавая праца: стварыць праект «Вёска будучага».

– Мы разумелі, што з нуля пабудоваць нейкі горад-цуд з вясковай «начынкай» цяжка, у першую чаргу па фінансавых прычынах, – гаворыць Аляксандр Уладзіміравіч. – Таму было вырашана браць за аснову ўжо добра сфарміраваны населены пункт і прыводзіць яго ў адпаведнасць з ідэяй. Астремечава як цэнтр вялікай шматпрофільнай і, скажам прама, багатай гаспадаркі поўнасю пад гэтую канцэпцыю падыходзіць. А калі ўлічыць 500-гадовую гісторыю вёскі, яе вельмі зручнае размяшчэнне паміж Брэсцкай крэпасцю, Белавежскай пушчай і Камянецкай вежай, лепшага аб’екта для ўвасаблення прапанаванай ідэі не знайсці. Яшчэ адна важная акалічнасць: Брэсцкая і Гродзенская вобласці – тэрыторыі бяззвізавага турызму. Варта адзначыць, што сёння, напрыклад, Белавежская пушча сваёй гасцінічнай гаспадаркай забяспечыць усіх турыстаў не можа. Плануем, што значаваць прыезджым можна будзе і ў Астремечаве.

І не толькі значаваць: як мы ўжо згадвалі, у вёсцы шмат цікавага для дасціпных падарожнікаў. А калі захацацца даследаваць наваколле, дык калі ласка. У Новых Лышчыцах, што побач з Астремечавам, пачаў працаваць музей, прысвечаны побыту вясковай жанчыны мінулых стагоддзяў. Дарэчы, музейная ўстанова – плён дзейнасці мясцовага Цэнтра падтрымкі ініцыятыў жанчын «Спадарыня Прыбужжа». У адным з памяшканняў рамеснікі праводзяць спецыяльныя майстар-класы па ткацтве, вышыванні, пляценні з прыродных матэрыялаў. Цэнтр мае свой сайт, выйшла кніга, у якой сабраны звесткі пра 102 жанчын Брэсцкага раёна. У прыватнасці, пра чатырох Герояў Сацыялістычнай Працы, сярод якіх і даярка з Астремечава Лідзія Брызга.

Турыстычны патэнцыял рэгіёна, як бачна, вялікі. Трэба таксама мець на ўвазе, што абласны цэнтр, які па сённяшніх мерках знаходзіцца зусім блізка да гэтых мясцін, мае праблемы для свайго далейшага пашырэння: больш за 10 гадоў участкі пад індывідуальнае жыллё тут не выдзяляюцца. Таму дарэчы

ўзгадаць і пераняць еўрапейскі вопыт, калі людзі працуюць у горадзе, а жывуць у больш спакойнай сельскай мясцовасці. Магчыма, частку з 300 новых дамоў, што запланавана пабудаваць у Астрэмечаве, зоймуць жыхары Брэста. Архітэктар перакананы – гэта можа аказаць на жыццё вёскі пэўны ўплыў. Хтосьці з гараджан зможа весці тут у вячэрні час нейкія гурткі для дзяцей, ладзіць масавыя мерапрыемствы, надаючы мясцоваму жыццю дадатковы каларыт.

– Наша задача – горадабудаўнічымі метадамі зрабіць гэта месца цікавым для пражывання, – гаворыць А.У. Жаркоў. – Для новых кварталаў плануецца арганізоўваць і новыя сацыяльныя цэнтры. Ядром іх павінна стаць турыстычная вёска. Яе плануецца пабудаваць у характэрным для брэсцкага рэгіёна стылі – з хостэламі, таннымі гасцініцамі, дзе будуць сувенірныя крамы, кафэ. Паколькі ў нас сёння шырока прапагандуецца здаровы лад жыцця, з’явіцца сучасныя спартыўныя пляцоўкі. Будуць таксама і дамы, насельнікі якіх захочуць трымаць свойскую жывёнасць, пчол. Нехта вырашыць займацца ганчарнай, кавальскай справай – для гэтага намечана стварыць неабходныя ўмовы.

Сырадой, свежыя яйкі, мяса ў такой вёсцы можна будзе купляць у мясцовых фермераў, якім плануецца выдзяляць па гектары зямлі. Будзе паркавая зона, таксама плошча для правядзення розных фестываляў, кірмашоў, іншых мерапрыемстваў. Аўтары праекта мяркуюць, што народзіцца і нейкія свае брэнды, накшталт «Мотальскіх прысмакаў».

Паводле слоў А.У. Жаркова, ёсць яшчэ адна цікавая задума – намечана наладзіць больш цесныя ўзаемасувязі паміж жыхарамі Астрэмечава.

– Мне вельмі спадабалася, як зроблена ў Копысі, – кажа ён. – Раней жа людзям давалі ўчастак зямлі, наразалі яшчэ ўчасткі на адной вуліцы, будавалі дамы і ўсё. У Копысі пайшлі далей – побач з гэтымі дамамі выдзелілі спецыяльныя зоны, пераважна на няўдобіцах, і стварылі там пляцоўкі для дзяцей як малодшага, так і старэйшага ўзросту. І гэта дало

вельмі добры эфект. Маладыя мамы прыводзяць туды сваіх дзяцей, і пакуль тыя займаюцца гульнямі, жанчыны вядуць між сабой размовы, абмяркоўваюць мясцовыя праблемы. Потым сем’і пачынаюць сябраваць, што, згадзіцца, раней было больш распаўсюджана, а сёння, калі развіты мабільныя тэхналогіі, гэта, на жаль, страчваецца...

Дзеля стварэння «вёскі будучага» распрацоўваецца генеральны план. Гэты ўнушальны дакумент прадугледжвае перспектыўнае развіццё населенага пункта на 10–15 гадоў. Вядома, нешта там, як гаворыць Жаркоў, можа здацца фантастычным, таму асобныя карэктывы яшчэ будуць уносіцца...

Перабудова вёскі на новы, больш сучасны лад, вядома ж, патрабуе фінансавых затрат. Плануецца, што асноўныя выдаткі возьме на сябе абласны бюджэт. Але кіраўнік ААТ «Астрэмечава» А.А. Бурак не выключае, што будуць задзейнічаны і сродкі гаспадаркі.

– Мы ж і без новага праекта пастаянна развіваемся, – тлумачыць ён. – І калі гэта робіцца, каб людзям жылося лепш, то грошай не шкада.

***

...У слове вёска ёсць усё: прыгажосць, чысціня, добразычлівасць, спагадлівасць, дабрыня. Вёска – нібы матуля, заўсёды прыхіне, абагрэе, накорміць. Яна – часцінка Радзімы – родны куток, у які хочацца вяртацца яшчэ і яшчэ.

*Для цябе я –
Адыходнік твой нязлоўны,
Прызнаюся табе, вёска, не хлушу...
Заглядаю я ў вёску, як у слоўнік,
Каб упэўніцца, што правільна пішу.*

Галоўны сэнс гэтых паэтычных радкоў Юрася Свіркі відавочны – кожнаму з тых, хто выйшаў адсюль на вялікія абсягі жыцця, трэба наведвацца ў родную вёску, каб праверыць сябе, каб зразумець, ці па-людску, згодна са спрадвечнымі правіламі і законамі, ты жывеш...

Віктар ЛОЎГАЧ

Мінск – Астрэмечава – Мінск

